

Utbildningsplan för introduktionsprogrammen vid Alströmergymnasiet

Alingsås kommun

Typ av styrdokument: riktlinje
Beslutande instans: Kultur- och utbildningsnämnden
Datum för beslut: AAA-MM-DD
Diarienummer: 2024.114 KUN

Gäller för: Alströmergymnasiet
Giltighetstid: tills reviderad
Revideras senast: inför läsår 25/26
Dokumentansvarig: skolchef

Innehåll

Övergripande plan	4
Huvudmannens ansvar.....	4
Det kommunala aktivitetsansvaret.....	4
Utbildningsplanens innehåll.....	4
Elevhälsa och studie- och yrkesvägledning.....	5
Utbildningens innehåll	5
Överlämning och inskrivning	5
Digitalisering.....	6
Prövningsansvar på introduktionsprogrammen	6
Beskrivning av de olika introduktionsprogrammen	7
Bilaga 1	8
Plan inriktning Individuellt alternativ (IMA).....	8
Syfte och behörighet	8
Längd	8
Kartläggning.....	8
Huvudsakligt innehåll	8
Organisation.....	8
Utbildningens uppföljning.....	9
Bilaga 2	10
Plan inriktning Språkintröduktion (IMS).....	10
Syfte och behörighet	10
Längd	10
Kartläggning.....	10
Innehåll	11
Organisation.....	11
Utbildningens uppföljning.....	11
Bilaga 3	12
Plan inriktning Yrkesintröduktion (IMY)	12
Syfte och behörighet	12
Längd	12
Kartläggning.....	12
Innehåll	12
Organisation.....	13
Utbildningens uppföljning.....	13
Bilaga 4	14
Plan inriktning Programinriktat val (IMV)	14
Syfte och behörighet	14
Innehåll	14

Längd	14
Organisation.....	14
Utbildningens uppföljning.....	15
Bilaga 5	16
Exempel på gynnsamma och motivationshöjande insatser.....	16

Övergripande plan

Huvudmannens ansvar

Hemkommunen är skyldig att erbjuda gymnasieutbildning fram till det första kalenderhalvåret det år eleven fyller 20 år. Detta gäller utbildning även på introduktionsprogrammen enligt 17 kap 16 § skollagen (2010:800).

Introduktionsprogrammen vänder sig till elever som ännu inte uppnått behörighet till gymnasieskolans nationella program enligt de behörighetsregler som gäller enligt 16 kap. 29–34 §§ skollagen. I Alingsås kommun är det övergripande målet att varje elev som studerar på de olika introduktionsprogrammen ska erbjudas rätt utbildningsinsats i rätt tid. Detta innebär en systematisk uppföljning av varje enskild individs studieplan minst en gång per termin, vilket rektor tillgodoser samt dokumenterar.

Det kommunala aktivitetsansvaret

De ungdomar i Alingsås kommun mellan 16–20 år som under en övergångsperiod inte studerar vid ett nationellt gymnasieprogram, ett introduktionsprogram eller vid anpassad gymnasieskola erbjuds lämpliga individuella åtgärder. Dessa ska i första hand syfta till att motivera den enskilde att påbörja eller återuppta en utbildning enligt 29 kap. 9 § skollagen. I Alingsås kommun organiseras denna verksamhet inom kultur- och utbildningsförvaltningen. Kultur- och utbildningsnämnden har antagit Riktlinjer och rutiner för det kommunala aktivitetsansvaret i Alingsås kommun vilket beskriver hur arbetet med det kommunala aktivitetsansvaret ska genomföras (KUN 2020-02-19 § 2).

Utbildningsplanens innehåll

I denna utbildningsplan beskrivs hur Alströmergymnasiets olika introduktionsprogram utformas i enlighet med skollagen och gymnasieförordningen (2010:2039). Utifrån utbildningsplanen tas en individuell studieplan fram för varje enskild elev med hänsyn till dennes mer specifika utbildningsbehov.

Utbildningsplan för introduktionsprogrammen vid Alströmergymnasiet revideras årligen för att överensstämma med såväl lagstiftning som de behov vår prognos över kommande elever visar på. De enskilda elevernas individuella studieplaner revideras vid behov eller ses över minst tre gånger per läsår i samband med läsårsstart och utvecklingssamtal. Utbildningsplanen och elevens studieplan ska på ett systematiskt sätt utvärderas, då introduktionsprogrammen inte har någon nationellt fastställd längd och struktur liknande de nationella gymnasieprogrammen.

Elevhälsa och studie- och yrkesvägledning

Samtliga elever har enligt 2 kap. 25 och 29 §§ skollagen rätt att ta del av Alströmergymnasiets elevhälsa samt studie- och yrkesvägledning. Elevhälsan samverkar med arbetslag och rektor på veckobasis enligt satt rutin där elevernas hela studiesituation följs upp. Även en större sammanfattning och analys av situationen på introduktionsprogrammen som helhet görs gemensamt en gång per termin.

Studie- och yrkesvägledning finns tillgänglig för programmen och ansvarar för att utveckla elevernas valkompetens. De genomför samt planerar studiebesök hos lokala arbetsgivare och samverkar med övriga aktörer i relation till arbetsmarknaden. Detta syftar till att utveckla och vidga elevernas perspektiv inför sin framtida planering gällande studier och arbete.

Utbildningens innehåll

En elev som studerar på ett introduktionsprogram har rätt att fullfölja sin utbildning enligt upprättad studieplan. Utbildningen genererar ingen examen utan ett gymnasieintyg för den genomförda utbildningen och betyg i de ämnen som avslutats.

Introduktionsprogrammen erbjuder en anpassad studiegång beträffande omfattning, innehåll och studietakt. Den individuella studieplanen anpassas efter elevens behov och förutsättningar. En individuell studieplan kan innehålla grundskolans ämnen (i nuläget exklusive hemkunskap och slöjd), gymnasiekurser, praktik samt andra gynnsamma och motivationshöjande insatser. Utbildningen vid samtliga inriktningar bedrivs i en omfattning som motsvarar heltidsstudier. Eleverna har enligt 6 kap. 6 § skollagen rätt till i genomsnitt minst 23 timmars undervisning i veckan. Undervisningstiden får minskas för en elev som begär det om huvudmannen bedömer att det finns särskilda skäl. Vid Alströmergymnasiet är målet att varje elev har en studieplan vilken innefattar undervisning eller andra gynnsamma insatser.

I Kultur- och utbildningsförvaltningen är målet att kunna erbjuda såväl elever på IM som ungdomar inom det kommunala aktivitetsansvaret en mängd gynnsamma och motivationshöjande insatser som en del av den individuella studieplanen. Samverkan sker även med andra förvaltningar, det lokala näringslivet, ideella organisationer samt inom GR.

Överlämning och inskrivning

Överlämning och kartläggning av nya elever är ett prioriterat område. Ett tätt samarbete med kommunens grundskolor med hjälp av specialpedagog och studie- och yrkesvägledare underlättar processen och bidrar i strävan att erbjuda rätt utbildningsinsats till rätt elev i rätt tid. Målsättningen är att liksom Alströmergymnasiet som helhet arbeta med "Den goda starten" och planera förebyggande i syfte att minska ändringar i elevens studieplan. Överlämningar till annan verksamhet ska ske enligt beslutad riktlinje.

IM-programmen antar elever kontinuerligt under läsåret och inskrivningar går via studie- och yrkesvägledare och rektor ansvarar för att så sker. Inskrivning sker skyndsamt.

Vid Alströmergymnasiets introduktionsprogram finns förutom ansvarig rektor gymnasielärare, lärare för grundskolans senare år, studiehandledare, ungdomskoordinatorer (med uppdrag att vara mentorer, utgöra extra stöd på lektioner och andra elevaktiviteter) samt praktiksamordnare som även håller i andra kontakter med arbetslivet. Sedan höstterminen 2023 finns också en socialpedagog på Introduktionsprogrammet vars uppdrag ligger i att arbeta relationsskapande med eleverna och vara en brygga mellan elevhälsan och mentorerna. Det blir ytterligare en vuxen förebild under skoldagen som helhet. Alla elever har en mentor som i samråd med eleven och vid behov vårdnadshavare följer upp studierna regelbundet.

Nyanlända elever erbjuds svenska som andraspråk och engelska, samt erbjuds vid behov studiehandledning på sitt modersmål.

Digitalisering

IM-programmen arbetar med IKT utifrån skolans övergripande digitala agenda. Man använder den gemensamma kommunala lärplattformen Arena för lärande med alla de olika funktioner som den erbjuder, Studybee för omdömen, Classroom för lektionsplanering, Dugga för digitala prov och tillsammans utgör alla ett stöd i undervisning, bedömning och mentorskap.

Prövningsansvar på introduktionsprogrammen

En elev i gymnasieskolan ska ha rätt att göra provning i alla grundskoleämnen som ingår i elevens individuella studieplan. Men det gäller bara om eleven inte tidigare har fått betyg i grundskoleämnet eller om eleven har fått betyget F.

Prövningen ska vara avgiftsfri för elever i gymnasieskolan som fått betyget F i det grundskoleämne som prövningen gäller. Den ska också vara avgiftsfri för elever som fått "streck", det vill säga om ett betyg inte kunnat sättas i grundskoleämnet för att det saknas underlag för att göra en bedömning av elevens kunskaper på grund av att hen varit frånvarande. Bestämmelserna regleras i 8 kap 24 § gymnasieförordningen (2010:2039).

Beskrivning av de olika introduktionsprogrammen

Alströmergymnasiet erbjuder Introduktionsprogrammets fyra utbildningsinriktningar. Språkintröduktion och Individuellt alternativ erbjuds samtliga behöriga sökande. För Programinriktat val och Yrkesintröduktion gäller individbaserad antagning.

De delar som är gemensamma för samtliga intröduktionsprogram på Alströmergymnasiet beskrivs under den övergripande delen ovan. Beskrivning av de delar som utmärker de olika programmen och exempel på gynnsamma samt motivationshöjande aktiviteter finns i bilagor.

Bilaga 1. Individuellt alternativ

Bilaga 2. Språkintröduktion

Bilaga 3. Yrkesintröduktion

Bilaga 4. Programinriktat val

Bilaga 5. Exempel på gynnsamma och motivationshöjande insatser

Bilaga 1

Plan inriktning Individuellt alternativ (IMA)

Syfte och behörighet

Individuellt alternativ står öppet för ungdomar som inte har de godkända betyg som krävs för behörighet till ett yrkesprogram enligt 16 kap. 30 § skollagen. IMA står dock inte öppen för ungdomar som ska erbjudas språkintröduktion. Utbildningen syftar till att eleverna så snart det är möjligt ska gå vidare till nationellt program, annan fortsatt utbildning eller arbetsmarknaden. Om eleven saknar flera betyg från grundskolan behövs anpassningar och stort fokus på den enskildes behov. Om synnerliga skäl föreligger kan även elev behörig till nationellt program antas till inriktningen.

Längd

Utbildningen omfattar en studieplan som är individuellt anpassad för att inom kortast möjliga tid gå vidare till nationellt program, annan fortsatt utbildning eller arbetsmarknaden.

Kartläggning

I nära samarbete med överlämnande grundskola kartläggs kommande elevers behov utifrån tidigare kartläggning och bedömning samt elevens personliga målsättning och val. Mottagandet kan även innefatta studiebesök av elev och vårdnadshavare som en förberedelse inför läsårsstarten vid introduktionsprogrammet. En översyn av vilka insatser som kan vara gynnsamma för den enskilde ska ske skyndsamt och i samråd med elev, vårdnadshavare, specialpedagog, elevhälsa och studie- och yrkesvägledare.

Huvudsakligt innehåll

Individuellt alternativ utformas utifrån elevens behov och förutsättningar, enligt 6 kap. 6 § gymnasieförordningen. Utbildningen innehåller grundskoleämnen som eleven saknar godkända betyg i, delar av eller hela gymnasiekurser, praktik eller andra för eleven gynnsamma och motivationshöjande insatser.

Organisation

Studieplanen och utbildningen är anpassad efter elevens behov och förmågor. Den utvärderas flera gånger om året för att revideras om behoven ändras. Hög lärartäthet och även tillgång till personal som stöttar eleverna extra i såväl undervisningssituationer som gällande struktur i skolvardagen är viktiga delar i organisationen av utbildningen. Utbildningen bedrivs i en omfattning som motsvarar heltidsstudier. Vid Alströmergymnasiet

är målet att varje elev har en studieplan vilken innefattar minst 23 timmar undervisning eller andra gynnsamma insatser i veckan.

Utbildningens uppföljning

Vid det individuella utvecklingssamtalet följs utbildningen upp. Om målen i den individuella studieplanen är uppfyllda alternativt elevens mål framåt möjliggör det, kan det bli aktuellt för eleven att gå över till ett annat introduktionsprogram, annan utbildning eller arbetsmarknaden.

Bilaga 2

Plan inriktning Språkintröduktion (IMS)

Syfte och behörighet

Språkintröduktion riktar sig till nyanlända ungdomar som inte har de godkända betyg som krävs för behörighet till ett nationellt gymnasieprogram enligt 16 kap. 30 § skollagen och som behöver en utbildning med tyngdpunkt i svenska språket vilket möjliggör för eleverna att gå vidare i gymnasieskolan eller till annan utbildning. Syftet med utbildningen är att eleverna så snart det är möjligt ska gå vidare i utbildningssystemet till gymnasieskolans nationella program, annat intröduktionsprogram eller annan lämplig utbildning.

Med nyanländ avses i skollagen den som har varit bosatt utomlands, nu är bosatt i landet och har påbörjat sin utbildning här senare än höstterminens start det kalenderår då han eller hon fyller sju år. En elev ska inte längre anses vara nyanländ efter fyra års skolgång här i landet.

Längd

Längden på utbildningen beror på varje enskild elevs förutsättningar och mål. Huvudmannen ska enligt 6 kap 7 § gymnasieförordningen fortlöpande bedöma elevens kunskapsutveckling för att eleven så snart som möjligt ska komma vidare i sin utbildning. Dock är man generellt inskriven på språkintröduktion i som längst fyra år eller till och med vårterminen det år man fyller 20 år.

Kartläggning

Utsedd lärare på språkintröduktionen vid Alströmergymnasiet kartlägger alla nya elever avseende:

- Tidigare skolgång och vilka ämnen som de läst
- Litteracitet och numerocitet
- Modersmål/starkaste språk/ starkaste skolspråk/ andra språk
- Kompetens i svenska som andraspråk (enligt nivåer i bedömningsmaterialet "Bygga svenska", Skolverket)
- Eventuell arbetslivserfarenhet
- Hälsa

- Annat

Kartläggningen är grundlig för att man på bästa sätt ska tillvarata de ämneskunskaper och andra förmågor eleven redan har och beakta dessa i utformandet av den individuella studieplanen. Kartläggningen ska göras inom två månader så att eleven efter inskrivning på språkintröduktion snabbt får en väl anpassad studieplan.

Om eleven kommer från en av kommunens grundskolor sker en överlämning därifrån till språkintröduktion via SVA-lärare och programledare i gymnasieskolan.

Innehåll

Språkintröduktion utgår från de pedagogiska intentionerna i Skolverkets bedömningsmaterial "Bygga svenska". Stor vikt läggs vid att studera svenska genom andra ämnen för att språkinläringen ska bli så effektiv som möjligt. Inriktningen ska innehålla grundskoleämnet svenska eller svenska som andraspråk. Utbildningen kan innehålla andra grundskoleämnen som eleven saknar, gymnasiekurser, praktik eller andra för eleven gynnsamma och motivationshöjande insatser.

Organisation

Hög lärartäthet och studiehandledning på såväl svenska som elevens modersmål ingår i organiserandet av verksamheten. Elevstödare som utgör strukturstöd och vägleder i anslutning till undervisningen är en viktig del i elevernas vardag. Utbildningen bedrivs i en omfattning som motsvarar heltidsstudier med möjlighet till anpassningar för varje enskild elev. Vid Alströmergymnasiet är målet att varje elev har en studieplan vilken innefattar minst 23 timmar undervisning eller andra gynnsamma insatser i veckan.

Utbildningens uppföljning

Vid det individuella utvecklingssamtalet följs utbildningen upp. Om målen i den individuella studieplanen är uppfyllda alternativt elevens mål framåt möjliggör det, kan det bli aktuellt för eleven att gå över till ett annat intröduktionsprogram, nationellt gymnasieprogram eller annan utbildning.

Bilaga 3

Plan inriktning Yrkesintroduktion (IMY)

Syfte och behörighet

Yrkesintroduktion är öppen för ungdomar som inte har de godkända betyg som krävs för ett nationellt yrkesprogram. Om huvudmannen bedömer att det i enskilt fall föreligger synnerliga skäl kan även behörig elev antas till programmet. Likaså kan elever från anpassad gymnasieskola ta del av utbildningen om huvudmannen bedömer att de har förutsättningar att klara studierna.

Utbildningen syftar till att eleven ska kunna antas till det nationella yrkesprogrammet alternativt bli redo för att etablera sig på arbetsmarknaden.

Längd

Utbildningens längd kan vara ett till tre år.

Kartläggning

I nära samarbete med överlämnande grundskola kartläggs kommande elevers behov utifrån tidigare kartläggning och bedömning samt elevens personliga målsättning och val. Mottagandet kan även innefatta besök av elev och vårdnadshavare som en förberedelse inför läsårsstarten vid introduktionsprogrammet. En översyn av vilka insatser som kan vara gynnsamma för den enskilde ska ske skyndsamt och i samråd med elev, vårdnadshavare, specialpedagog, elevhälsa och studie- och yrkesvägledare.

Genom deltagande i de nationella yrkesprogrammets programråd följer man upp behov som är aktuella på arbetsmarknaden lokalt. Den kunskapen är användbar i diskussioner med eleven kring de yrken utbildningen kan leda till i förhållande till behov på den lokala arbetsmarknaden. Kunskapen bidrar också i arbetet med planering och utveckling av yrkesintroduktionsprogrammet framåt.

Innehåll

Yrkesintroduktionen ska i huvudsak innehålla yrkesinriktad utbildning. Yrkesintroduktion får innehålla hela eller delar av kurser i karaktärsämnen och gymnasiegemensamma ämnen på gymnasieskolans olika yrkesprogram. Utbildningen kan innehålla grundskoleämnen som eleven saknar betyg i. Utbildningen ska innehålla praktik eller APL i olika omfattning. Utbildningen får vara enbart skolförlagd om huvudmannen bedömer att detta uppenbart bäst gynnar eleven. Studiehjälp och andra gynnsamma insatser för elevens utveckling kan ingå i utbildningen.

I elevens individuella studieplan ska klart framgå vilket alternativ som ingår i planen för den enskilde. Det vill säga om målet är att skrivas över på det nationella programmet eller om målet är att utbildningen skall leda till anställning inom yrkesområdet.

Organisation

Elever har möjlighet att studera på Yrkesintroduktion inom samtliga av Alströmergymnasiets nationella yrkesprogram:

- Vård- och omsorgsprogrammet
- Restaurang- och livsmedelsprogrammet
- Barn- och fritidsprogrammet
- El- och energiprogrammet
- Bygg- och anläggningsprogrammet
- Försäljnings- och serviceprogrammet

Elever på yrkesintroduktion studerar integrerat på de nationella programmen främst i programgemensamma ämnen. Studiestöd och undervisning i grundskolans ämnen bedrivs på IM. Lärare på IM samarbetar tätt med mentor på det nationella programmet kring eleven. Elever inom yrkesintroduktion har sin tillhörighet på det nationella program som de läser vilket innebär att de är kopplade till elevhälsoteamet inom det programmet.

Upplägget av utbildningen för den enskilde sker när det bedöms lämpligt i samarbete med vuxenutbildningen vid Campus Alingsås. Delar av eller hela utbildningen kan då vara förlagd där.

Utbildningen bedrivs i en omfattning som motsvarar heltidsstudier. Vid Alströmergymnasiet är målet att varje elev har en studieplan vilken innefattar minst 23 timmar undervisning eller andra gynnsamma insatser i veckan.

Utbildningens uppföljning

Vid det individuella utvecklingssamtalet följs utbildningen upp. Om målen i den individuella studieplanen är uppfyllda alternativt elevens mål framåt möjliggör det, kan det bli aktuellt för eleven att gå över till det aktuella nationella yrkesprogrammet eller arbetsmarknaden.

Bilaga 4

Plan inriktning Programinriktat val (IMV)

Syfte och behörighet

Programinriktat val är en inriktning som går att söka för ungdomar som inte är fullt behöriga till ett visst nationellt gymnasieprogram men har minst sex godkända betyg från grundskolan där svenska/svenska som andraspråk och matematik eller engelska utgör två av dessa. Har man godkänt betyg i förutom svenska såväl engelska som matematik behöver man alltså godkänt betyg i tre ytterligare ämnen. Han man svenska och ett av ämnena matematik/ engelska behöver man godkänt betyg i ytterligare fyra grundskoleämnena.

Saknas godkänt betyg i både matematik och engelska är man inte behörig till inriktningen. Syftet med utbildningen är att eleven ska studera med tydlig inriktning mot ett visst nationellt gymnasieprogram så snart det är möjligt ska kunna antas till det nationella programmet.

Innehåll

Programinriktat val ska innehålla de grundskoleämnena som eleven inte har godkända betyg i och som krävs för att eleven ska bli behörig till ett nationellt program och kurser i det nationella program som eleven är inriktad mot. Om eleven följer ett yrkesprogram ska APL ingå.

Längd

Längden på utbildningen är ett år med möjlighet till förlängning om eleven ännu inte är behörig till det nationella program studierna är riktade mot.

Organisation

Eleven följer det nationella programmet och studerar även de grundskoleämnena som saknas inom organisationen på IM. Mentor på det nationella programmet och elevens lärare på IM samarbetar tätt kring elevens utveckling med det gemensamma målet att eleven så snart det är möjligt skall skrivas över till det nationella programmet.

Utbildningen bedrivs i en omfattning som motsvarar heltidsstudier. Eleverna har enligt 6 kap. 6 § skollagen, rätt till minst 23 timmars undervisning i veckan. Undervisningstiden får minskas för en elev som begär det om huvudmannen bedömer att det finns särskilda skäl. Vid Alströmergymnasiet är målet att varje elev har en studieplan vilken innefattar minst 23 timmar undervisning eller andra gynnsamma insatser i veckan.

Utbildningens uppföljning

Vid det individuella utvecklingssamtalet följs utbildningen upp. Så snart eleven är behörig till det nationella program som studierna är inriktade mot skall eleven lämna IM och skrivas in på det aktuella gymnasieprogrammet.

Bilaga 5

Exempel på gynnsamma och motivationshöjande insatser

Exempel på gynnsamma/ motivationshöjande insatser som kan erbjudas i enskild ungdom/elevs individuella plan framåt:

- Körkortsteori (IM/ KAA)
- Praktikinsatser som del av eller hela veckan på extern arbetsplats. (IM/KAA)
- Skuggning på ett nationellt gymnasieprogram, annan utbildning eller på en arbetsplats. (IM/KAA)
- Fysiska aktiviteter – exempelvis att vistas ute i skog och mark eller träna simning. (IM/KAA)
- Studiebesök eller besök av andra aktörer i vår verksamhet med olika teman utifrån ungdomarnas/elevernas behov. (IM/KAA)
- Coachande individuella samtal. Detta erbjuds i våra verksamhetsdelar beroende på var ungdomen finns i aktivitet. (KAA)
- Ung Företagsamhet (UF) introduceras och startas upp på introduktionsprogrammet under läsåret 24/25 (IM)